

Miroslav Tučník: Ako priblížiť KDH k ľuďom a ako priblížiť ľudí ku KDH?

Dva príklady namiesto úvodu

1) Tanier kuracieho kebabu s hranolkami, fľaša minerálky, malá čokoládka a ešte menší veterník. Pre niekoho celkom bežná vec, možno obed alebo večera s malým dezertom na záver. Pre niekoho ale niečo podstatne inšie. Napríklad odmena za celoročnú prácu. Vianočná. Naturálna.

2) Základná mzda zamestnanca 324 €, hrubá hodinová sadzba 2,16 €, denný hrubý zárobok 16,20 €. Maximálne variabilné bonusy v celkovej výške necelých 98 € vyplácané pri splnení všetkých prísnych pravidiel stanovených zamestnávateľom. Celková hrubá mesačná mzda po zarátaní nadčasov 431,03 €. Výplata zamestnanca po všetkých zrážkach 345,53 €. Mesačná. Vianočná. Rovnaká pre 2.500 ďalších zamestnancov tej istej spoločnosti.

Dva krátke, bolestivo pravdivé a kruté príklady odzrkadľujúce realitu dneška. Dokazujú, že situácia na Slovensku je v týchto časoch pre mnohých ľudí veľmi ťažká. Verne zobrazujú vybrané položky z reálnej výplatnej pásky zamestnanca nemenovaného podniku na Slovensku, jeho ročnú odmenu, resp. mesačnú mzdu vyplatenú v decembri 2014. V prvom prípade sa zamestnávateľ rozhodol rozdeliť odmenu 250 € medzi 60 zamestnancov. Bizarnosť odmeny určenej pre jedného zamestnanca vo výške 4,16 € umocňuje forma jej výplaty. Aby zamestnávateľ mohol 250 EUR čerpať zo sociálneho fondu, dostali pracovníci odmenu v naturáliach. Suma sumárum, kebab s hranolkami, minerálka, čokoláda a koláčik pre každého zo 60 zamestnancov spĺňali požiadavky na rovnostárske rozdelenie – naturálnu vianočnú odmenu vo výške 4,16 € v podniku, ktorý vyrába pre automobilový priemysel.

V druhom prípade viac ako 2.500 ľudí dva týždne pred Vianočnými sviatkami donesie domov výplatu 345 €. Väčšina z nich sú živitelia rodín a z tejto sumy majú nielen vyžiť do ďalšieho výplatného termínu, ale aj nakúpiť vianočné darčeky a pripraviť slávnostnú štedrú večeru...

Čo v takomto smutnom prípade robí človek, spomínaný živiteľ rodiny? Modlí sa k Bohu, aby túto nelichotivú situáciu prežil, rozmýšľa, kde by ešte mohol zarobiť ďalšie peniaze, kde by mohol ušetriť nejaké peniaze a nadáva ...

Reakcia človeka na prichádzajúce informácie a udalosti, ktorých je svedkom, o ktorých číta, počúva a ktoré zažíva na vlastnej koži z pohľadu výšky svojej výplaty.

- Raduje sa, keď začnú jeho študujúce deti chodiť zadarmo vlakom, lebo mu to šetrí peniaze, ktoré nemá a hnevá sa na toho, kto kritizuje, že je to nesystémové opatrenie.
- Hnevá sa na spoločnosť, kde sa bez peňazí cíti ako tretotriedny občan a preto nemá takú zdravotnú starostlivosť, akú naozaj potrebuje. Ešte viac sa hnevá na systém, kde platí vysoké odvody, no napriek tomu ho čaká nízky dôchodok.
- Raduje sa, keď mu niekto chce garantovať aspoň minimálnu výšku budúceho dôchodku. A hnevá sa na toho, kto kritizuje toto opatrenie z dôvodu ďalšieho zaťaženia štátu (cca desiatky miliónov eur), keď ročne sa rozkradnú stovky až miliardy eur.

- **Je frustrovaný** z toho, že ho nik nepočúva, že jeho osud je ľahostajný mocným, že sám nemôže nič zmeniť, nevie kde sa má obrátiť. Cíti sa osamelý so svojimi problémami.

Pocit s/o/klamania ľudí je cítiť v mnohých vrstvách spoločnosti, nielen v tej príjmovy najchudobnejšej. Potvrďuje to aj nedávny výskum SAV prezentovaný aj v médiách:

„Najväčšie sklamanie opýtaní zažívajú zo sociálneho zabezpečenia a ekonomických výsledkov Slovenska, problém vidia aj v nespravodlivosti.“ (Zdroj:3.3.2014 <http://www.sme.sk/c/7677568/pravy-slovak-nemusi-byt-krestan-hrdy-je-na-sportovcov.html>)

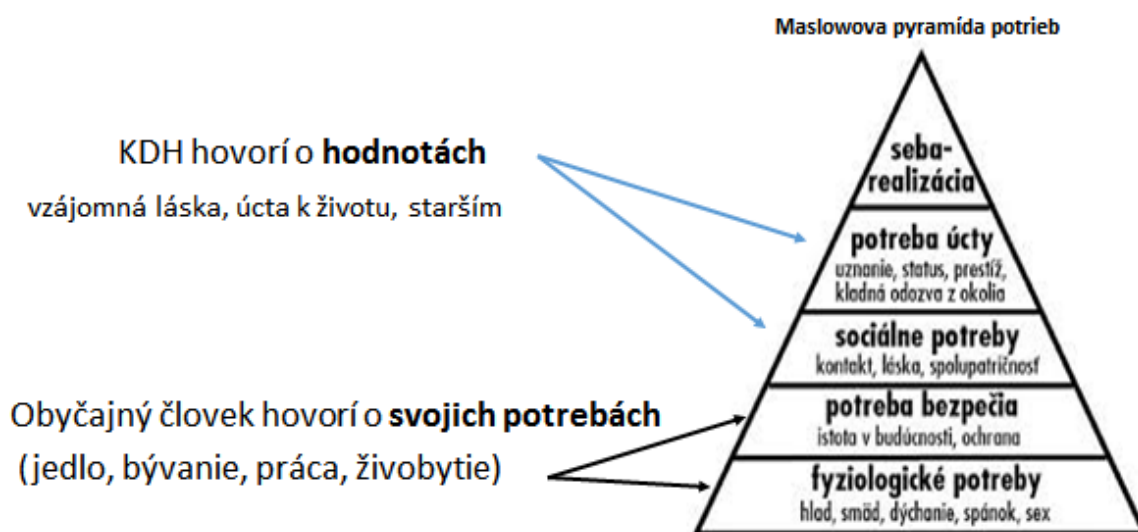
Ako priblížiť KDH k ľuďom a ľuďí ku KDH

Kresťanskodemokratické hnutie je na Slovenskej politickej scéne už 25 rokov. Počas tejto doby zažilo viacero dobrých i horších chvíľ. Vždy si však zachovalo neochvejnosť postojov a kontinuitu hodnôt, ktoré boli a sú pre KDH dôležité. Vyzdvihuje ich ako svoj vyšší princíp, na ktorom je založená jeho vlastná existencia. Týmto sa snaží osloviť svojich voličov.

To, čo však trápi väčšinu ľudí v súčasnosti je starosť o zabezpečenie svojich základných potrieb, pretože bez nich nie je možné fungovanie jednotlivca, rodiny ani spoločnosti. Zabezpečenie týchto potrieb veľkej časti obyvateľstva pohlcuje nielen pracovný ale aj voľný čas. Preto bežný človek nielen hovorí, ale doslova žije svojimi potrebami.

Kým KDH bude hovoriť predovšetkým o hodnotách a ľudia len horko ťažko dokážu zabezpečiť, aby ich rodiny neboli hladné, mali kde bývať, mali prácu, sú teda neuspokojení vo svojich základných potrebách, prienik ich spoločného záujmu bude veľmi malý a je zrejmé, že sa vzájomne nebudú chápať. Ak príde niekto, kto hovorí ľuďom o istotách, je k nim logicky bližšie.

Ako priblížiť KDH k ľuďom a ľuďí ku KDH

Ako priblížiť KDH k ľuďom

Je ťažké, ak je to vôbec možné, sformulovať návod, čo by malo KDH robiť, aby bolo „**Bližšie k ľuďom**“. Čím ďalej tým viac sa ukazuje, že je potrebné priblížiť sa k ľuďom nielen v prenesenom význame ale aj v skutočnosti. Preto by sa KDH malo popri svojich hodnotových témach zamerať aj na každodenné potreby bežných ľudí. Neignorovať masu, ich zlú finančnú a sociálnu situáciu, ale zastať sa chudobných, robotou zodretých ľudí a odstrániť diskrimináciu pracujúcich voči tým, čo nepracujú.

KDH by sa malo snažiť dať prácu nezamestnaným. Práca je pre človeka zdroj obživy, zároveň dáva životu zmysel. Činorodá, tvorivá práca umožňuje človeku, aby sa necítil zbytočným. Preto je dôležité dať ľuďom možnosť pracovať.

V tzv. modernom svete, kde peniaze majú takmer všemocnú moc, televízne obrazovky sú plné celebrit, rýchlokvasených odborníkov a zbohatlíkov prezentujúcich vlastný, okázalý spôsob života a pofidérne nahonobený majetok, je nutné odstrániť diskrimináciu ľudí, ktorí spoločnosti veľa dali a veľa obetovali, napriek tomu sa nachádzajú na chvoste sociálneho a spoločenského rebríčka. Nejde len o pozdvihnutie konkrétnych povolání alebo spoločenských statusov, predovšetkým ide o spravodlivejšiu spoločnosť s rovnakými právami pre všetkých.

Začať je možné kdekoľvek. Dôležité je pritom citlivo načúvať ľuďom. Existuje široké spektrum opatrení a nástrojov, ktoré môžu byť využité. Dva konkrétne, diametrálne odlišné nástroje z hľadiska náročnosti uskutočnenia, systémovosti aj rýchlosti nástupu účinku a teda viditeľnosti z pohľadu občanov sú uvedené nižšie. Obidva vychádzajú z rozhovorov, stretnutí a diskusií s ľuďmi počas ostatnej predvolebnej kampane do komunálnych volieb.

Prvým nástrojom je **možnosť asignácie daní aj pre FO**. V súčasnosti majú fyzické aj právnické osoby možnosť asigovať – adresne umiestniť finančné prostriedky rovnajúce sa 2% ich ročnej daňovej povinnosti. Platí, že tieto prostriedky je možné poslať vybraným subjektom, predovšetkým občianskym združeniam, neziskovým organizáciám a nadáciam na rozvoj ich činnosti. Návrh opatrenia umožniť asigovať 2% daní, kde prijímateľom by mohli byť aj fyzické osoby, by bola rozprávka o troch grošoch v realite. Bolo by to niečo, čo by umožňovalo poslať finančné prostriedky na účet vybraných osôb, napr. rodičom, resp. príbuzným.

Tento návrh „rozšíriť jestvujúci stav – prijímateľov o 2% (alebo viac) daní o FO“ by bol relatívne rýchlo a ľahko vykonateľný prostredníctvom novely zákona. Zároveň by toto opatrenie malo okamžitý viditeľný účinok a nebolo by ho treba vysvetľovať. Rozumel by mu každý. Je samozrejmé, že konkrétne nastavenie parametrov tohto opatrenia (možnosti asignácie len FO – FO, alebo aj PO – FO, maximálny objem asigovaných prostriedkov od PO, ročná/mesačná báza vyplácania, atď...) by mali byť predmetom diskusie, ale idea by mala ostať zachovaná.

Výhodou tohto návrhu by bolo adresné zasielanie peňažných prostriedkov na účty FO. Ak by zostala výška asignácie na úrovni 2%, neznižil by sa odvod dane z príjmu FO a PO do štátneho rozpočtu v porovnaní so súčasným stavom. Zmenila by sa štruktúra prijímateľov ale objem transferovaných finančných prostriedkov by ostal rovnaký. Týmto opatrením by sa aspoň čiastočne odstránila diskriminácia rodičov viacdetných rodín, ktorí „prispeli do systému“ novými pracovnými silami s reálnym výkonom. Otvorene povedané, ak rodičia dobre vychovávajú svoje deti, naučia ich zodpovednému používaniu práv a plneniu si svojich povinností a tieto deti sú schopné sa postarať nielen o seba ale zároveň prispievajú do

rozpočtu svojimi daňami, tak sa to týmto rodičom vráti v podobe asignovanej výšky daní ich pracujúcich detí. Ak však rodičia využívajú svoje deti len ako prostriedok na čerpanie dávok – prídavkov, a tieto ich deti v dospelom veku neprodujú pre spoločnosť, lebo sú samé poberateľmi dávok, tak ich rodičia nebudú mať žiadny príjem z asignovanej dane svojich detí. Znamenalo by to spravodlivé odmeňovanie a zároveň motiváciu pre rodičov pri výchove vlastných detí.

Druhý nástroj, ako priblížiť KDH k ľuďom, je z iného súdka, vyplýva však z potreby reálne komunikovať s ľuďmi, so svojimi voličmi. Veľa ľudí zastáva názor, že politici ich potrebujú len raz za 4 roky a po voľbách sa opäť všetko vracia do vyjazdených koľají. Preto ľudia viac dôverujú a spoliehajú sa na politika, ktorého osobne poznajú, na ktorého majú takpovediac dosah v rámci svojho bližšieho okolia. Pritom až tak nezáleží na tom, z akej je strany, dôležité je, aby vedel pomôcť, poradiť a predovšetkým čo to vybaviť pre nich, pre obec, mesto, región.

V intenciách týchto skúseností nadobudnutých počas kampane v ostatných komunálnych voľbách je možné uviesť možno smelý, avšak nie celkom nereálny návrh zmeny volebného systému, resp. spôsobu voľby poslancov do NR SR. Podstatou tohto návrhu je voľba poslancov do NR SR kľúčom 50 % poslancov podľa straníckej príslušnosti a 50 % poslancov podľa regionálnej príslušnosti, tzv. Nemecký model, kedy má každý región v národnom parlamente svojho zástupcu.

Z pohľadu základnej charakteristiky tento návrh určite patrí k tým, ktoré si budú vyžadovať dlhšiu diskusiu a bude mať veľmi pomalý rozbeh, avšak o to by mal mať dlhší až trvalý účinok. Nie je cieľom teraz rozoberať konkrétne jednotlivé kroky, spôsoby, postupy a samotnú náročnosť zmeny volebného systému na tzv. Nemecký model a jeho dopady (nové regionálne usporiadanie pre voľby, finančné dopady na financovanie politických strán, atď...). Ako hovorí klasik: “Kde je vôľa, tam je cesta“ dôležitý je efekt a z neho vyplývajúce dopady – výhody pre obyvateľstvo. Každý región by mal v parlamente svojho zástupcu. Slovensko by bolo rovnomernejšie zastúpené na pôde NR SR. Ľudia by poznali svojho poslanca, vedeli by, na koho sa majú obrátiť, kto ich oblasť a teda ich v parlamente zastupuje. Prostredníctvom regionálneho zástupcu by sa do parlamentu dostávali aj konkrétne problémy a požiadavky. Ľudia by vo voľbách adresne mohli zhodnotiť prácu poslanca za ich oblasť, množstvo a kvalitu ním vykonanej práce pre región. Zároveň by bolo možná transparentnejšia spolupráca poslancov nielen na straníckom ale aj na regionálnom základe. Tento človek by bol **bližšie k ľuďom**.

Otázku Ako priblížiť KDH k ľuďom a ľudí ku KDH je možné rozdeliť na dve časti. Ako priblížiť KDH k ľuďom? Zatiaľ sa viac starať o ich každodenný život, starosti, riešiť ich problémy, zmierňovať ich bolesti. Byť **bližšie k ľuďom** obrazne aj v skutočnosti. A ako priblížiť ľudí ku KDH? **Ľudia prídu sami, keď budú cítiť, že KDH na ľuďoch záleží.**